

Plán komunitného centra KOTVA Ulič

Ulica: Ulič 117

Obec: Ulič

Spracovali:

Komunitná pracovníčka KC: Mgr. Jana Wienerová

Odborná pracovníčka KC: Mgr. Ing. Anna Harkotová

Odborná garantka KC: Mgr. Lenka Balková

Pracovníčka KC: Lucia Kasičová

Odborná konzultácia:

PhDr. Soňa Holíková

Október 2022

Posledná aktualizácia AP: 15.03.2023

Obsah

1 História lokality a komunitného centra	3
2 Mapovanie potrieb	5
3 Výsledky Mapovania potrieb	6
3.1 Demografia	7
3.2 Fyzická infraštruktúra	9
3.3 Inštitúcie:	10
3.4 Neformálna sociálna štruktúra:	10
3.5 Potreby, problémy, sny	11
3.6 Sieťovanie a úspešné projekty komunitného centra	11
3.7. Ciele a úlohy komunitného centra	14
4 Akčný plán	16
4.1. Monitorovanie plnenia cieľov	21
5 Záver	22
6 Použitá literatúra	23

1 História lokality a komunitného centra

Prvá zmienka o Uliči pochádza z obdobia pôsobenia zbojníckej družiny Fedora Hlavatého, ktorej členmi boli v roku 1492 aj obyvatelia obce Ulič. Prvá zmienka o rómoch je v 30 rokoch. Pretože v obci sa nenachádzal žiaden kováč, tak si do obce priviedli 1 rómsku rodinu, v ktorej bol muž kováč.

Od šesťdesiatych rokov má obec postupne novú základnú školu, kultúrny dom, zdravotné stredisko, reštauráciu s nákupným strediskom, obecný vodovod a čističku odpadových vôd. V osemdesiatych rokoch pribudla ku škole telocvičňa a školská jedáleň, pri futbalovom ihrisku boli postavené šatne a tribúna. Od roku 1967 začal svoju prevádzku v obci Drevospracujúci závod TVARONA. Tento závod zamestnával 450 ľudí z celej uličskej doliny, ale v roku 2003 svoju činnosť žiaľ ukončil.

Tradiáciu v obci má Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, ktorý od svojho vzniku (1.1.1973) začal obhospodarovať aj socializovanú poľnohospodársku pôdu dvanástich okolitých obcí. LPM, š.p. zamestnával so sezónnymi zamestnancami 1200 ľudí. Dnes to je 160 stálych zamestnancov a 80 živnostníkov.

V 70-tych až 80-tych rokoch mala obec prevádzkareň, ktorá zamestnávala 10 - 12 ľudí. Ich náplňou práce bola prevažne stavebná činnosť a vývoz komunálneho odpadu. Po zániku závodu Tvarona zriadila obec chránenú dielňu, kde pracovalo 12 ľudí, ktorí mali nejaké zdravotné postihnutie. So zánikom závodu zanikol aj záujem o drevospracujúce remeslá. Práve tento nezáujem a odchod zamestnancov chránenej dielne do dôchodku bol dôvodom zániku aj samotnej chránenej dielne.

Komunitné centrum KOTVA:

Komunitná činnosť nadväzovala na terénnu sociálnu prácu v obci. Činnosť komunitného centra sa začala 1.7.2015 v náhradných priestoroch a svoju činnosť ešte viac začala rozvíjať v nových priestoroch od 1.8.2016.

Budova Komunitného centra v Uliči je obnovená, sídli v nej aj terénny sociálny pracovník, čo je veľkou výhodou tak pre miestnu komunitu, ako aj pre zamestnancov KC. Obec prostredníctvom projektu zrekonštruovala bývalú budovu Ministerstva vnútra SR, vlastníkom budovy je obec, ktorá aj hradí režijné náklady komunitného centra v plnej výške.

Komunitné centrum KOTVA v Uliči vzniklo na základe Národného projektu Komunitné centrá, ktoré zastrešuje Implementačná agentúra pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Komunitné centrum momentálne realizuje svoju činnosť od 1.8.2018 vďaka Národnému projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Zriaďovateľom KC je obec Ulič a je situované v strede obce, neďaleko obecného úradu, pošty a materskej školy. Dostupnosť všetkým cieľovým skupinám je dostačujúca.

Personálne zabezpečenie je realizované 4 zamestnancami KC, ktorí spĺňajú určené kvalifikačné požiadavky, čím je zabezpečená jeho efektívna a plnohodnotná prevádzka. Táto

práca si vyžaduje od každého zamestnanca nielen odborný, ale aj empatický prístup. Jedná sa o nasledovné pracovné pozície:

1x Odborný garant komunitného centra

1x Odborný pracovník komunitného centra

1 x Pracovník komunitného centra

Od 1.6.2021 pôsobí v KC nová pozícia:

1x Komunitný pracovník komunitného centra

Vízia KC

Medzi vízie KC Kotva Ulič patria okrem poskytovania sociálnych služieb definovaných Zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 najmä:

- prekonávanie stereotypov a odstraňovanie bariér medzi rómskou a nerómskou skupinou obyvateľstva, budovanie vzájomnej akceptácie a tolerancie,
- zamedzenie prehlbovania sociálneho vylúčenia príslušníkov komunity s dôrazom na posilňovanie pocitu osobnej zodpovednosti a aktívneho prístupu k riešeniu problémov,
- zvyšovanie záujmu rómskych detí a mládeže o vzdelanie,
- vytváranie priestoru pre spoločensko-kultúrne aktivity a spoločenské stretávania príslušníkov celej komunity a napomáhať tak zvyšovaniu súdržnosti samotnej komunity,
- zaktivizovanie občanov pri plánovaní, ale aj pri realizácii aktivít na zlepšenie a zvýšenie kvality života v obci.

Poslanie KC

Poslaním KC je poskytovanie komplexných služieb jednotlivcovi, rodine, ako aj celej miestnej komunite, ktorá z rôznych dôvodov nemá možnosti na svoju vlastnú pomoc, sociálnu mobilitu, získavanie sociálnych zručností či vlastnú sebarealizáciu. Prostredníctvom realizácie aktivít sú klienti KC vedení predovšetkým k svojpomoci, kde majú možnosť zmeniť svoju životnú situáciu, riešiť akútne problémy jednotlivca a celej komunity. Klientom sa snažíme pomôcť k zmene, prinútiť zamyslieť sa, zaktivizovať, pomôcť nájsť nový smer v živote, vyriešiť zdánlivo neriešiteľný problém, nasmerovať k začleneniu sa do spoločnosti. Výsledok tohto snaženia je ťažko merateľný, preto každý takýto konkrétny človek je potom povzbudením, výzvou i výsledkom. Hlavnou úlohou pri realizácii aktivít je hľadať vhodné formy a programy na riešenie sociálnych problémov integrácie, odstraňovať predsudky medzi majoritou a minoritou, viesť k vzájomnej tolerancii.

1.1 SWOT analýza KC

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ veľmi dobrá spolupráca s materskou a základnou školou ➤ veľmi dobrá spolupráca s TSP ➤ umiestnenie KC v strede obce ➤ jediné KC v okrese ➤ technické vybavenie KC ➤ interiérové a exteriérové vybavenie KC na vysokej úrovni ➤ dlhodobá práca obce s komunitou aj pred existenciou KC ➤ dobrá spolupráca s inštitúciami na lokálnej úrovni (OHK PZ, LPM š.p., Denný stacionár, Falck, DHZ Ulič, miestni podnikatelia) okresnej úrovni (Tesco Snina, OZ Femina Snina, Arcidiecézna charita Snina) regionálnej (OZ Take naše) ➤ odborný a spolupracujúci tím KC 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ veľká vzdialenosť KC od okresného mesta (33km) ➤ slabé internetové pripojenie a mobilných operátorov ➤ slabá prezentácia na sociálnych sieťach kvôli prílišnej opatrnosti, strachu nakoľko komunita si to nepraje ➤ veľká vzdialenosť k spolupracujúcim inštitúciami
O - Príležitosti	T - ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ písanie projektov, reakcia na rôzne výzvy, granty, ➤ rozvíjať spoluprácu s dobrovoľníkmi, ➤ zvýšenie počtu spoločných, verejných, kultúrnych, spoločenských a športových aktivít majority a minority ➤ rozšírenie sieťovania ➤ zvýšenie spolupráce s NSSDR Snina a s komunitnými centrami v pôsobnosti regionálneho koordinátora ➤ výmena skúseností s komunitnými centrami v pôsobnosti regionálneho koordinátora ➤ rozvíjať spoluprácu s dobrovoľníkmi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vývoj pandemickej situácie a z nej vyplývajúce opatrenia ➤ syndróm vyhorenia pracovníkov v KC ➤ nepredĺženie projektu – neistota v ďalšom pokračovaní Komunitného centra Kotva ➤ znižovanie demografickej krivky v obci (nízka pôrodnosť, migrácia rodín)

2 Mapovanie potrieb

Od júna do októbra 2021 sme realizovali mapovanie potrieb komunity, pričom od októbra stále pokračujeme v priebežnom mapovaní. Naším cieľom bolo zistiť ich potreby, záujmy, problémy v danej komunite, čo ich trápi, ako sa im žije v obci, čo by si priali zmeniť v

obci, čo im tu chýba na zlepšenie kvality života obyvateľov obce Ulič. Mapovanie sme realizovali priamo v teréne formou polo štruktúrovaného rozhovoru a polo formálnych stretnutí s občanmi Uliča a miestnou rómskou komunitou, v ich rodinnom prostredí alebo na verejných priestranstvách v obci. Oslovili sme viac ako 250 ľudí z majority a minority.

Najčastejšie sme používali otázky:

1. Ako sa Vám žije v obci / komunite?
2. Čo sa Vám najviac páči v obci / komunite?
3. Aké máte vzťahy medzi ľuďmi v obci / komunite?
4. Čo by ste si priali v obci zmeniť prípadne niečo vylepšiť obci / komunite?
5. Aké problémy zažívate v obci / komunite?
6. S čím nie ste spokojní v obci / komunite?
7. Čo vám chýba v obci / komunite?
8. Žiť v obci / komunite pre Vás znamená.....
9. Aby sa Vám tu lepšie žilo, potreboval/-a by som
10. Do Komunitného centra by som chodil/-a keby.....
11. Aké činnosti a aktivity by ste chceli aby Komunitné centrum vykonávalo?

3 Výsledky Mapovania potrieb

Pri mapovaní potrieb celej komunity sa zistilo, že ľudí najviac trápi v obci :

1. Absencia Detského ihriska - v obci sa nenachádza detské ihrisko, kde by deti a mládež mohli tráviť voľný čas.
2. Viac športových a kultúrnych akcií v obci - v obci chýba kultúrne a športové vyžitie pre deti, mládež a dospelých. Keďže nastala doba taká aká je, tak si dnes občania nemôžu dovoliť cestovať za kultúrnym a spoločenským životom.
3. Potreba zamestnať sa - príčinou dlhodobej nezamestnanosti je nedostatok pracovných príležitostí v okrese Snina. Viacerí občania si už zvykli na tento spôsob života, stratili pracovné návyky, sú pasívni pri hľadaní práce, starší ani mladí nie sú ochotní si hľadať prácu mimo regiónu, prípadne v zahraničí. Nevyhovuje im cestovanie a odlúčenie od rodiny. V obci má problém zamestnať sa minorita, ako aj majorita.
4. Oprava chodníka - priamo v rómskej komunitě jej obyvatelia identifikovali ako výraznú potrebu opravy chodníka, ktorý dennodenne využívajú. Tento chodník je strmý, ťažšie sa cez neho chodí dospelým či deťom a to hlavne v zimnom období. Zábradlie je na chodníku z

dreva, ale podpísal sa na ňom zub času. Týmto chodníkom sa dostanú hneď do centra obce - škola, zdravotné stredisko, potraviny...

5. Chýbajúca zdravotná starostlivosť (detský lekár, zubný lekár a gynekológ) - v našej obci sa nenachádza ani jeden z týchto lekárov, ktorých komunita potrebuje. K týmto lekárom ľudia musia cestovať do okresného mesta Snina a niekedy aj do vzdialenejších miest.

6. Chýbajúci bankomat v obci - pri mapovaní komunity sa ukázala potreba umiestnenia bankomatu v obci, pretože najbližší sa nachádza v meste Snina (33 km). Aj keď existuje možnosť výberu peňazí na miestnej pošte, ktorý je za poplatok, ale je nutné nahlásiť finančnú sumu, ktorú si prajú vybrať.

7. Lepšie autobusové spoje - táto potreba bola identifikovaná ako požiadavka na lepšie autobusové spoje ako napríklad - aby autobus nezachádzal do vedľajších obcí, alebo aby frekvencia autobusových spojov bola vyššia.

8. Potreba zriadenia domova sociálnych služieb - keďže v obci žije aj väčšina seniorov, tak ich potrebou do budúcnosti bola aj potreba zriadenia domova sociálnych služieb. Vzhľadom na to, že väčšina seniorov bývajú sami a ich rodinní príslušníci s nimi nežijú, tak by svoju jeseň života chceli dožiť tu v obci. V obci sa nachádza len denný stacionár „Pokojný život“, n. o., kde seniori sociálnu službu využívajú len na určitý čas počas dňa.

3.1 Demografia

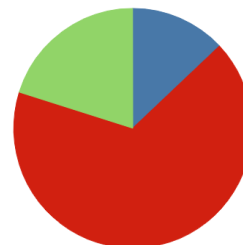
Obec Ulič sa nachádza na severovýchode Slovenska, v okrese Snina. Je to stredisková obec ležiaca v Národnom parku Poloniny v prešovskom kraji. Obec má 825 obyvateľov s 20% zastúpením rómskej menšiny (175 Rómov, z toho 112 dospelých, školopovinné deti 26, materskú školu momentálne navštevuje 6 detí). Z oficiálneho sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021, sa k rómskej národnosti prihlásilo 12 Rómov. Komunita v obci je rôznorodá podľa zastúpenia národnosti - rusínska: 19,52%, rómska: 1,45%, slovenská: 73,21%. Aj z pohľadu vierovyznania je komunita rôznorodá. V komunite je zastúpenie pravoslávnej cirkvi: 40,97%, gréckokatolíckej cirkvi: 22,18% a Jehovových svedkov: 8,48%.

Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia: muži: 415, ženy: 410. Štruktúra z hľadiska produktivity:

predproduktívny vek (0-14) : 107

produktívny vek (15-64) : 552

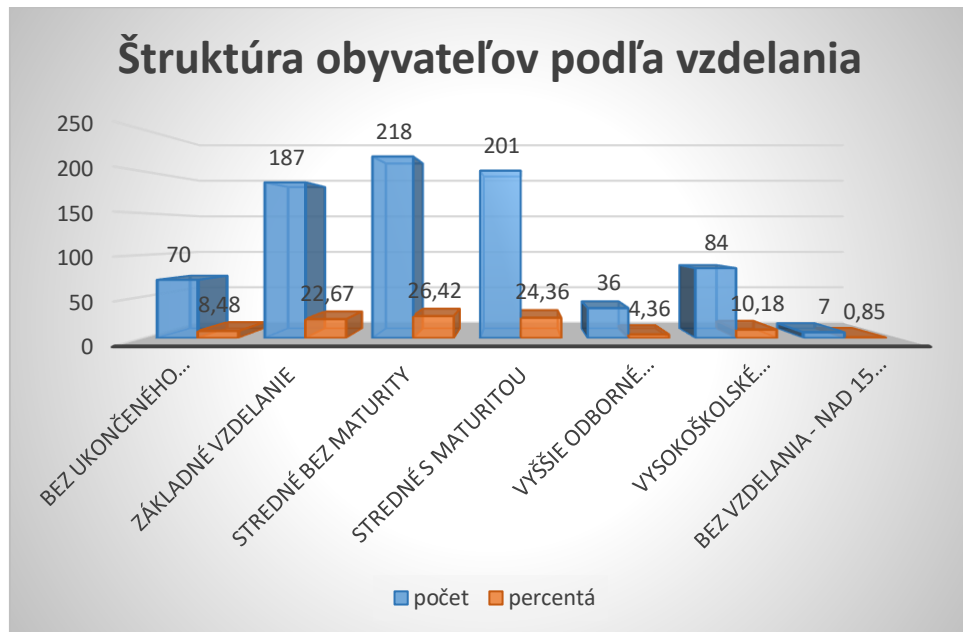
poproduktívny vek (65 a viac) : 166

Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania :

- bez ukončeného vzdelania - osoby vo veku 0-14 rokov: 70- 8,48%
- základné vzdelanie: 187- 22,67%

- stredné odborné vzdelanie bez maturity: 218- 26,42%
- úplné stredné vzdelanie s maturitou: 201 - 24,36%
- vyššie odborné vzdelanie: 36 - 4,36%
- vysokoškolské vzdelanie: 84 - 10,18%
- bez školského vzdelania - osoby vo veku 15 rokov a viac: 7 - 0,85%
- nezistené: 22- 2,67%

Miera nezamestnanosti v okrese Snina je 11,09%. Na ÚPSVaR je evidovaných momentálne 58 uchádzačov o zamestnanie. Príčinou dlhodobej nezamestnanosti je slabá ponuka práce v okolí, ale aj vzdialenosť od najbližšieho okresného mesta Snina (33 km). Celú komunitu, ale hlavne nezamestnaných, trápi slabá ponuka práce v okolí i v mestách. Je priam nemožné sa tu zamestnať. Mnohí zamestnaní pracujú len za minimálnu mzdu, ostatných to odrádza, lebo aj dochádzka za prácou je finančne nákladná. Tvrdia, že sa im to neoplatí. Mnohí z nich sú odkázaní na dávky od štátu, prípadne jeden člen rodiny pracuje v zahraničí, aby bola rodina finančne zabezpečená. Poniectorí občania žijú v hmotnej i sociálnej núdzi. Z toho vyplýva zadĺženosť poniektorých občanov, pretože nemajú dostatok finančných prostriedkov.

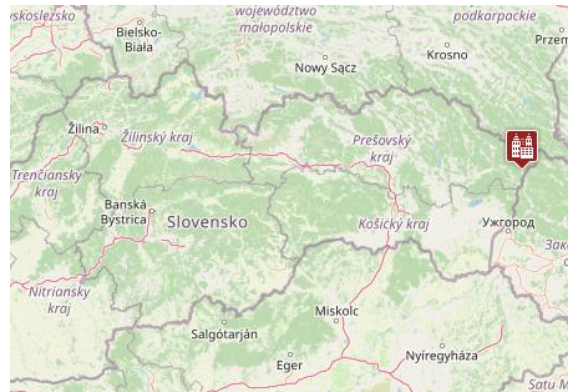
Mieru migrácie by sme rozdelili do dvoch skupín:

1. **krátkodobá** - za prácou na turnusy bez zmeny prechodného pobytu
2. **dlhodobá** (3 %) - za prácou so zmenou prechodného pobytu a založenie rodiny.

3.2 Fyzická infraštruktúra

Obrázok 1 Mapa obce Ulič
(Zdroj: www.google.com/maps.online.2022.)

Obrázok 2 Označenie obce na mape Slovenska
(Zdroj: www.google.com/maps.online.2022.)

Obec Ulič má 352 rodinných domov a 14 bytoviek. Marginalizovaná rómska komunita je rozptýlená medzi majoritným obyvateľstvom, a nie spôsobom typickým v iných obciach (odlúčených osadách). V bytových domoch býva 10 rómskych rodín. 33 rómskych rodín býva v 30 domoch. Všetci obyvatelia majú vysporiadané vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam, v ktorých žijú. V každom dome a bytovke je dostupná voda, elektrina. Na vykurovanie sa používa tuhé palivo, kanalizácia je hotová na 95%. Ostávajú 4 domy, ktoré nemajú kanalizáciu.

Potencionálni zamestnávateľia a zamestnávateľia v obci resp. v okolí :

V obci patrí medzi najväčšieho zamestnávateľa LPM, š.p. Ulič, ktorého súčasťou je aj hospodársky dvor (družstvo). Medzi ďalších zamestnávateľov patria: HANY Ulič (ručne lepené pirohy), Vlčie sirupy, Základná škola s materskou školou Alexandra Duchnoviča, Obec Ulič, potraviny GVP a COOP Jednota.

V obci Ulič sa nachádzajú tri predajne potravín, stavebniny, predajňa textilu a zmiešaného tovaru, pošta, zdravotné stredisko, lekáreň, kaderníctvo, reštaurácia, ktorá je súčasťou penziónu, denný bar.

Riešenie odpadu v obci:

Odpad v obci rieši samotná obec. V obci je zriadený zberný dvor, kde sú zamestnaní občania obce. Zberný dvor je otvorený od pondelka do piatku, kde môžu občania priviesť vyseparovaný odpad. Dvakrát do mesiaca je v obci realizovaný zber komunálneho odpadu, zber separovaného odpadu je uskutočňovaný raz až dvakrát do mesiaca. Separovaný odpad je v obci riešený vrecovým systémom.

Doprava v obci :

Občania využívajú autobusovú dopravu, pretože okresné mesto Snina je vzdialené 34 km od obce Ulič. Najčastejšie tam dochádzajú za zdravotnou starostlivosťou, ÚPSVaR a kultúrными podujatiami.

3.3 Inštitúcie:

V obci sa nachádzajú rôzne inštitúcie:

- Terénny sociálny pracovník – sídli priamo v priestoroch komunitného centra,
- Komunitné centrum – dostupnosť pre cieľové skupiny je veľmi dobrá, nakoľko sídli v strede obce
- Neziskové organizácie – My na hranici Európy – spolupráca s KC pri realizácii projektov a aktivít,
- Jednota dôchodcov
- Dobrovoľný hasičský zbor,
- Telovýchovná jednota Tvarona Ulič,
- Základná škola s materskou školou A. Duchnoviča, 1.-9. ročník
- Oddelenie hraničnej kontroly policajného zboru SR.
- Obecný úrad
- Penzión Poloniny s reštauráciou
- 3 predajne potravín
- Predajňa železiarstva a predajňa rozličného tovaru
- Ubytovacie zariadenia
- Lekáreň
- Zdravotné stredisko - nachádza sa tu lekár pre dospelých
- Posilňovňa
- Knižnica
- Pošta
- Ambulancia rýchlej zdravotnej pomoci - FALCK
- LPM š.p. Ulič - lesopoľnohospodársky majetok
- Futbalové, volejbalové a workout-tové ihrisko
- Denný stacionár Pokojný život, n.o
- Kultúrny dom
- Miestne pohostinstvo - krčma
- Pravoslávny kostol, Gréckokatolícky kostol a Sála Kráľovstvá Jehovových svedkov
- 2 autobusové zastávky

3.4 Neformálna sociálna štruktúra:

V lokalite existuje skupina mladých ľudí, ktorí sa stretávajú prevažne v obecnom parku, na futbalovom ihrisku. Ďalšou skupinou je skupina seniorov, niektorí sú aj v Jednote dôchodcov, ktorí organizujú v spolupráci s komunitným centrom a základnou školou rôzne stretnutia. Časť seniorov navštevuje denný stacionár. Skupinka matiek s deťmi sa prevažne stretávajú v obecnom parku, pri ihrisku pri materskej škole, v areáli Dvere do Polonín a v areáli Zabudnutá architektúra Rusínov, ktoré sa nachádzajú v blízkosti futbalového ihriska. Počas letných mesiacov sa väčšina ľudí stretáva pri miestnych splavoch, kde sa nachádza aj volejbalové ihrisko a workoutové ihrisko. Tieto prírodné vodopády navštevujú tak mladí ľudia, ako aj matky s deťmi a časť seniorov, ktorí si obľúbili aj workoutové ihrisko aj mimo letných prázdnin. Susedské vzťahy sú kľudné, nedochádza tu k nejakým hádkam resp.

nedorozumeniam. Komunita v obci má prirodzené authority, ktorými sú prevažne zástupcovia náboženských skupín.

3.5 Potreby, problémy, sny

Aktuálne potreby, na riešení ktorých sa Komunitné centrum Kotva zameria aj s Komunitnou radou v tomto období (2022):

1. detské ihrisko - pri mapovaní rodín s deťmi a seniorov sa ukázala potreba detského zariadenia detského ihriska v obci. V obci sa nachádza jedno maličké ihrisko, ale to patrí miestnej škôlke. Detské ihrisko má v súčasnosti nezastupiteľnú úlohu pri výchove detí. Pre detí všetkých vekových kategórií predstavuje možnosť zmysluplného trávenia voľného času i významnú výchovno - vzdelávaciu funkciu. Detské ihrisko je tiež miestom oddychu a relaxu pre rodičov, starých rodičov detí.

2. viac športových a kultúrnych akcií - mnohým mladým ľuďom chýba aj kultúrne vyžitie v obci. Počas obdobia doby covidovej to bolo horšie. Ich príjmy im nedovoľujú cestovať za kultúrou do miest, kde je viac kultúrnych či športových aktivít. Ako výrazne ohrozenie v rámci mapovania potrieb komunity bola identifikovaná aj strata sociálnych istôt. Práve realizáciou komunitných aktivít a komunitnej práce, by sme chceli zlepšiť a upevniť medziľudské a susedské vzťahy v obci a v neposlednom rade umožniť kultúrne vyžitie našim občanom, ktorí majú ďaleko do okresného mesta.

3.6 Sieťovanie a úspešné projekty komunitného centra

KC spolupracuje s inštitúciami, úradmi, organizáciami tretieho sektora, jednotlivcami, ktorí sa podieľajú na aktivitách spojené s KC Kotva, alebo sa ich sociálna tematika vzhľadom k ich pôsobnosti týka. Pravidelná spolupráca prebieha s:

- ✓ ZŠ s MŠ A. Duchnoviča Ulič
- ✓ LPM š.p. Ulič
- ✓ DHZ Ulič
- ✓ OHZ PZ Ulič
- ✓ Denný stacionár Pokojný život
- ✓ FALCK
- ✓ OZ Femina Snina
- ✓ Tesco Snina
- ✓ Arcidiecézna charita Košice, pobočka Snina
- ✓ NP Poloniny
- ✓ ÚPSVaR Snina
- ✓ Občianske združenie Take naše
- ✓ Lesy SR, odštepny závod Sobrance
- ✓ Terénny sociálny pracovník

- ✓ Jednota dôchodcov Ulič
- ✓ Miestni podnikatelia

Úspešné projekty KC:

Komunitné centrum sa pravidelne zapája do rôznych programových výziev a grantov, snahou je získanie finančných prostriedkov na rozšírenie možností poskytovaných služieb. Konkrétne ide o nákup materiálo-technického vybavenia pre komunitné centrum. Obec Ulič je taktiež súčinná pri zapájaní sa do projektov a zapájanie komunitného centra do aktivít spojených s určitým projektom.

Projekt Karavan – v roku 2017 nás oslovili z projektu Karavan o spoluprácu. Do tohto projektu bolo zapojených 5 komunitných centier z celého Slovenska. Súčasťou reálneho karavánu bola zvuková a animačná technika, výtvarníci, ktorí poskytli kreatívnym deťom rôzne pomôcky na vytvorenie príbehu o rómskom chlapcovi KaloDant, ktorý putuje po svete. Výstupom bolo spojenie vytvorených príbehov z piatich komunitných centier do jedného

celku ako animovaný film. Záver projektu patrilo vernisáži v Bratislave, kde sa konala výstava vytvorených diel, samotného animovaného príbehu a nechýbala ani fotodokumentácia z cesty karavanom po komunitných centrách.

V spolupráci s MŠ Ulič 1. miesto v súťaži spoločnosti Mary Kay – naša spolupráca je aj s materskou školou. V roku 2015 nás požiadali o spoluprácu a pomoc pri realizácii projektu so spoločnosťou Mary Kay. Úlohou bolo vytvoriť z recyklovaného materiálu napodobeniny predstaviteľov nadácie Mary Kay. Spomedzi 200 materských škôlok získala naša škôlka prvé miesto. Odmenou za čas strávený pri tvorení bol finančný dar, plyšové hračky a omaľovánky.

Milujem Slovensko - natáčanie v RTVS – v roku 2016 sme boli pozvaní na natáčanie ešte stále populárnej relácie Milujem Slovensko. Pozvaní sme boli vďaka zrealizovanej skupinovej aktivity Milujem Ulič, kde sme si zahrli presne ako v danej relácii a „zavesením“ na sociálne siete sme sa zviditeľnili a všimli si nás tvorcovia relácie a oslovili o ponuku nazrieť do zákulisia natáčania tejto relácie.

Projekt výmena knihy – na Vianoce v roku sme reagovali na výzvu Výmena knihy. Podstatou tejto výzvy bolo vyzbierať knihy pre sociálne slabšiu mládež. Po napísaní krátkeho príbehu o možnej obdarovanej sme boli veľmi milo prekvapení, keď nám začali ľudia posilať okrem kníh aj peňažné dary pre vtedy študentku gymnázia, ktorá potrebovala finančnú pomoc pri pokračovaní štúdia.

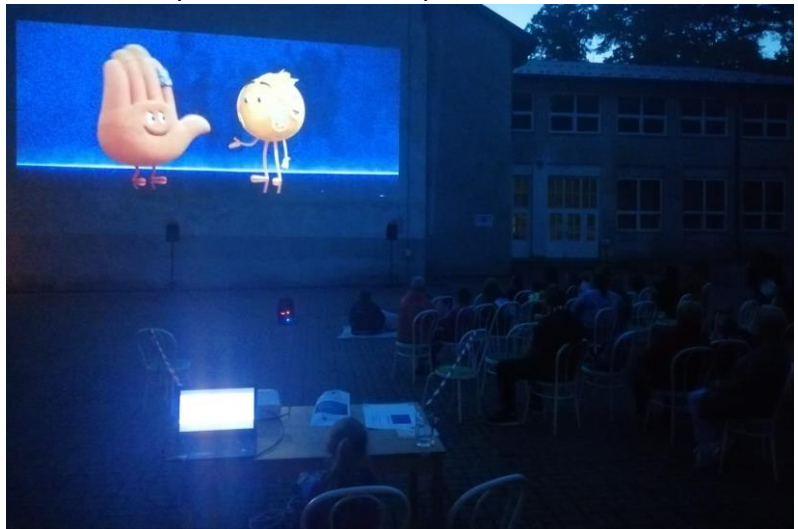
Recyklohry – sme zapojení do recyklačného programu, ktorého cieľom je prehĺbiť znalosti detí a mládeže v oblasti triedenia a recyklácie odpadov. Umožniť im osobnú skúsenosť so spätným odberom použitých drobných elektrozariadení a batérií. Keďže ide o školský program, deti majú v priebehu školského roka za úlohy vyriešiť rôzne úlohy a kvízy, ktoré sú rozdelené podľa veku. Za každú úlohu získava komunitné centrum body, ktoré si po nazbieraní určitej hodnoty vymení za užitočné školské pomôcky a výtvarnícke potreby. Body sa získavajú aj za vyzbieraný elektroodpad, batérie a tonery. Všetky tieto komodity môžu k nám do komunitného centra prinášať ako deti tak aj všetci obyvatelia obce. Je to projekt kde sa aj posilňuje environmentálna výchova.

Zelené oázy – prvým úspešným projektom komunitného centra bol hneď v jeho začiatkoch a ešte vtedy nie celkom dokončených priestoroch. Išlo o vytvorenie skalkového záhonu a malého dreveného altánku v záhrade za komunitným centrom. Na realizácii projektu sa podieľala celá komunita od detí až po seniorov. Vytvoril sa krásny priestor za komunitným centrom, ktorý je využívaný dodnes. Udržateľnosť tohto projektu je v plnej miere naplnená pri rôznych aktivitách ako s deťmi, mládežou tak aj seniormi.

Výzva predsedu PSK 2021 - najnovší projekt, v ktorom sme boli úspešní a získali sme finančné prostriedky na zakúpenie zvukového vybavenia KC. Zakúpenú zvukovú techniku využívame pri veľmi obľúbenej komunitnej aktivite Kino pod hviezdami, kde sa stretávajú prevažne v letných mesiacoch nielen obyvatelia obce ale aj okolitých obcí. Chceme aj podporiť a rozvíjať talenty nakoľko súčasťou zakúpenej techniky bol aj klávesový nástroj. Kto vie možno aj s ďalšími hudobnými nástrojmi a talentovanými ľuďmi v obci založíme kapelu 😊

3.7. Ciele a úlohy komunitného centra

1.Vytvorenie miesta pre zmysluplné trávenie voľného času a zároveň priestoru pre nadväzovanie dobrých vzťahov v komunite – tento cieľ nadväzuje na potrebu detského ihriska v obci. Problém vzišiel z mapovania potrieb v obci ale bol aj v pláne riešenia samotnou obcou. V rámci tohto problému je v pláne spolu s komunitnou radou a obecným úradom vytvoriť projekt na získanie financií pre výstavbu detského ihriska. Súčasťou aktivít projektu je prezentácia potreby detského ihriska pred obecným zastupiteľstvom. Tento cieľ spadá do oblasti: budovanie vzťahov v komunite – cieľom je vytvoriť chýbajúce miesto v obci na zmysluplné trávenie voľného času s deťmi, kde sa zároveň vytvorí priestor pre nadväzovanie dobrých vzťahov v komunite. Ďalším cieľom je zmocniť komunitu pri presadzovaní ich vlastných potrieb. Úlohou je pracovať na príprave projektu s členmi komunity. Nadviazanie spolupráce s členmi komunity na vytvorenie projektu na získanie financií pre výstavbu detského ihriska. Aktivity, ktoré z danej potreby vyplývajú: komunitná rada osloví možných lídrov komunity, aby boli súčinní pri príprave projektu, pri výbere miesta na osadenie ihriska a pri výbere vybavenia detského ihriska. Ďalšou aktivitou, ktorá vyplýva z projektu je úprava terénu pred osadením ihriska. Pri tejto aktivite chceme osloviť prevažne rodičov detí potencionálnych užívateľov detského ihriska, aby sme spoločným úsilím skvalitnili možnosti trávenia voľného času detí. Medzi ďalšie aktivity vyplývajúce z tejto prvej potreby bude patriť príprava možných aktivít a ich samotná realizácia a to všetko v spolupráci a po prediskutovaní s členmi komunity.

2.Realizovať viac športových a kultúrnych aktivít– aj táto potreba vzišla zo samotného mapovania potrieb komunity. V rámci tejto potreby je našim čiastkovým cieľom zapojenie tak rómskej ako i nerómskej časti komunity, zníženie sociálneho vylúčenia členov komunity. Znížiť akési predsudky, možné napätie a rozdiely medzi rómskou a nerómskou komunitou. Prvým krokom bude vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá bude pozostávať z členov ako rómskej tak i nerómskej komunity pod vedením pracovníčok KC a následné stretávanie sa.

Rada KC vytvorí a osloví potenciálnych členov pracovnej skupiny a KC manažuje jej prácu, zmocňuje a usmerňuje. Výsledkom stretnutia bude vzájomná spolupráca a vytvorenie harmonogramu činností a pripravovaných podujatí komunity a KC. Komunita osloví riaditeľku ZŠ v rámci spolupráce a realizácie aktivít v školskej telocvični (napr. stretnutie rodín...). KC bude sprevádzať komunitu v procese zháňania sponzorských darov na realizáciu podujatí. V priebehu celého roka budeme monitorovať záujem o športovo - kultúrne podujatia a naďalej v spolupráci s komunitou plánovať a pripravovať potenciálne podujatia KC.

3. Vysoká nezamestnanosť- cieľom je reagovať na zistenú potrebu, ktorá sa objavila v komunite a to potreba zamestnať sa. Nakoľko žijeme v okrese s nedostatkom pracovných príležitostí, túto potrebu budeme realizovať metódou individuálnej práce s klientom.

Ciele:

- vedenie klientov k vyhľadávaniu pracovných ponúk a vedenie k svojpomoci, v rámci vypracovania administratívy súvisiacou s pracovnými ponukami, /príprava na pohovor, písanie životopisov/,
- mapovanie možnosti rekvalifikácie a kurzov,
- zintenzívniť spoluprácu s ÚPSVaR Snina.

4. Oprava chodníka– cieľom je zlepšiť prístup minority k dôležitým inštitúciám v obci – základná škola a zdravotné stredisko – tento cieľ vzišiel z potrieb prevažnej časti komunity. Daný cieľ by sme zaradili do oblasti dobrovoľníctva a budovanie vzťahov v komunite. Chceli by sme nadviazať spoluprácu s dobrovoľníkmi, ktorí by nám boli nápomocní pri realizácii aktivít manuálneho charakteru. Členovia rady oslovili prevažne mužskú časť komunity, aby boli nápomocní pri obnovení zábradlia chodníka. Úlohy na naplnenie danej potreby sú nasledovné: vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá zabezpečí náradie a materiál na opravu chodníka, - oslovenie potencionálnych dobrovoľníkov,

5. Ostatné potreby:

- zabezpečenie zdravotnej starostlivosti – detský lekár, zubný lekár a gynekológ,
- bankomat v obci
- lepšie autobusové spoje v obci
- zriadenie domova sociálnych služieb v obci

Cieľom týchto štyroch potrieb je zvýšiť kvalitu života občanov obce, zlepšiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti, ako aj lepšiu občiansku vybavenosť. No vzhľadom na kompetencie KC, komunitnej rady a možnosti komunity konštatujeme, že tieto potreby nie sú v našej kompetencii, aby sme ich vyriešili. Tieto kompetencie má v právomoci obec.

4 Akčný plán

Akčný plán pre potrebu č. 1: Pozn.: aktualizovaný dňa 15.03.2023

Potreba/Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity KC	Partneri/Zodpovednosť	Zdroje	Čas
1. Absencia detského ihriska v obci	Zmocniť komunitu pri presadzovaní ich vlastných potrieb. Vytvorenie miesta pre zmysluplné trávenie voľného času a zároveň priestoru pre nadviazovanie dobrých vzťahov v komunite.	Vytvorenie pracovnej skupiny z obyvateľov komunity a rady KC za účelom prípravy projektu detského ihriska	Pravidelné stretávanie členov pracovnej skupiny –zvýšiť ich schopnosti a zručnosti s cieľom pripraviť, zrealizovať a zadefinovať problémy (výber druhu ihriska, vhodného miesta na osadenie ihriska)	Rada KC KC Kotva Komunita	Komunita	04/2022
		Zmocniť komunitu pri predstavení potreby detského ihriska pred obecným zastupiteľstvom.	Samotné predstavenie potreby detského ihriska členmi komunitnej rady na zasadnutí obecného zastupiteľstva	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	05/2022
		V rámci pracovnej skupiny príprava projektu na získanie financií (v procese prípravy projektu sa členovia učia písať projekty).	Napísanie projektu (členovia pracovnej skupiny s podporou KC Kotva a obce Ulič)	Obec Ulič Rada KC Komunita	Grantová schéma EHP Obec Ulič	07/2022
		Realizácia – výstavba detského ihriska	Aktivity v spolupráci s komunitou (úprava terénu)– výstavba detského ihriska	Obec Ulič Rada KC Komunita	Obec Ulič Komunita	do 08/2023
		Hľadanie dobrovoľníkov – starostlivosť o detské ihrisko	Verejné zhromaždenie s obyvateľmi komunity s cieľom nájsť dozor ihriska medzi obyvateľmi komunity	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	09/2023

Akčný plán pre potrebu č. 2:

Pozn. aktualizovaný dňa 15.03.2023

Potreba/Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity KC	Partneri/Zodpovednosť	Zdroje	Čas
2. Zvýšenie športových a kultúrnych podujatí realizovaných spoločne s rómskou aj nerómskou komunitou	Zníženie predsudkov, napätia a rozdielov medzi rómskou a nerómskou komunitou. Integrácia a zníženie sociálnej vylúčenosti.	Vytvorenie pracovnej skupiny rómskej a nerómskej komunity	Rada KC osloví potenciálnych členov pracovnej skupiny.	Rada KC	Komunita	04/2022
		Príprava a naplánovanie konkrétnych spoločných podujatí	Vypracovanie harmonogramu za účelom realizácie spoločných kultúrnych a športových podujatí.	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	04/2022
		Realizácia aktivít	Aktivity v spolupráci s komunitou	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	od 05/2022 do 08/2022
		Priebežné zhodnotenie uskutočnených aktivít s komunitou.	Špeciálne zasadnutie na tému zhodnotenia zrealizovaných aktivít	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	08/2022
		Oslovenie potencionálnych sponzorov.	Príprava členov pracovnej skupiny na oslovenie a získanie sponzorských príspevkov. Vypracovanie harmonogramu na oslovovanie sponzorov. Samotné oslovenie sponzorov.	Rada KC Pracovná skupina KC Kotva	Sponzori	priebežne počas celého roka
		Realizácia aktivít v zimnom období pozn. : aktualizácia úlohy AP v 09/2022	- zasadnutie rady KC na tému realizácie aktivít v zimnom období - zmocňovanie komunity pri zháňaní priestorov na realizáciu aktivít - oslovovanie potenciálnych prenajímateľov priestorov spoločne s komunitou - príprava harmonogramu konkrétnych spoločných podujatí - aktivity v spolupráci s komunitou	Rada KC Komunita KC Kotva Partneri	Komunita Partneri – napr. ZŠ Ulič	09/2022 10/2022 10/2022 11/2022 d 11/2022 do 03/2022

		Zmocniť komunitu pri oslovení potenciálnych sponzorov a na napísanie projektov k získaniu finančných prostriedkov potrebných na realizáciu aktivít	- spoločné stretávanie sa s komunitou za účelom vyhľadávania výziev na získanie donorov - oslovovanie sponzorov a písanie sponzorských listov spoločne s komunitou	Rada KC Komunita	Sponzori	od 10/2022 do 06/2023 od 11/2022 do 06/2023
		Zhodnotenie uskutočnených aktivít s komunitou	- zasadnutie rady KC s komunitou na tému zhodnotenia zrealizovaných aktivít	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	04/2023

Akčný plán pre potrebu č. 3:

Pozn. aktualizovaný dňa 15.03.2023

Potreba/Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity KC	Partneri/Zodpovednosť	Zdroje	Čas
3. Zvýšiť bezpečnosť chodcov, zlepšiť dostupnosť komunity k ZŠ a zdravotnému stredisku	Oprava chodníka na zabezpečenie dostupnosti komunity k ZŠ a zdravotnému stredisku	Osadenie nového zábradlia	- vytvorenie pracovnej skupiny z obyvateľov komunity a rady KC za účelom predstavenia a presadenia danej potreby pred starostom	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	09/2022
			- príprava a zmocňovanie komunity a členov pracovnej skupiny na prezentovanie danej potreby	Rada KC Pracovná skupina KC Kotva	Komunita Pracovná skupina	10/2022
			- samotné predstavenie potreby chodníka členmi pracovnej skupiny na zasadnutí so starostom	Rada KC Pracovná skupina KC Kotva	Rada KC Pracovná skupina	10/2022
			- vyhľadávanie sponzorov spoločne s komunitou - členovia komunity motivujú a zháňajú potencionálnych zručných remeselníkov z komunity, ktorí sa zapoja do realizácie tejto potreby - samotná realizácia nového zábradlia komunitou	Rada KC Pracovná skupina KC Kotva Obec Ulič	Komunita Sponzori Obec Ulič	od 10/2022 do 11/2022
		Oslovenie potenciálnych sponzorov na materiál	- vyhľadávanie sponzorov na materiál na schody spoločne s komunitou - písanie sponzorských listov spoločne s komunitou - vyhľadávanie vhodného miesta na uskladnenie materiálu - samotné naskladňovanie materiálu počas zimného obdobia	Rada KC Komunita Pracovná skupina Obec Ulič	Sponzori Obec Ulič	od 11/2022 do 03/2023
Vybudovanie schodov na chodníku	- príprava a naplánovanie konkrétnych aktivít s komunitou - úprava terénu - premiestňovanie materiálu - samotná realizácia schodov - záverečné zhodnotenie zrealizovanej potreby spoločne s	Pracovná skupina Rada KC KC Kotva	Komunita	03/2023 04/2023 04/2023 05/2023 06/2023		

			komunitou			
Vyčistiť okolie novovzniknutého chodníka. Predchádzať vzniku odpadu v tejto obývanej časti obce	Zrealizovať aktivitu „Upracme si Ulič“ Pozn.: aktualizácia úlohy AP 13.3.2023	- stretnutie Rady KC - registrácia dobrovoľníka na web stránke za účelom získania materiálnej pomoci z OZ Upracme Slovensko	Rada KC Komunita KC Kotva Dobrovoľník	Komunita Dobrovoľník OZ Upracme Slovensko	20.3.2023	
		Propagácia aktivity	Rada KC Komunita KC Kotva	Komunita	03/2023	
		Vytvorenie pracovnej skupiny	Rada KC Komunita Dobrovoľník KC Kotva	Komunita	24.3.2023	
		Stretnutie pracovnej skupiny za účelom rozdelenia úloh	Rada KC Dobrovoľník Pracovná skupina KC Kotva	Komunita	27.03.2023	
		Samotná realizácia aktivity „Upracme si Ulič“	Rada KC Dobrovoľník Pracovná skupina Komunita KC Kotva	Komunita Pracovníci MOS obce Ulič Obec Ulič ZŠ Ulič DHZ Ulič	29.03.2023	
		Zhodnotenie uskutočnenej aktivity	Rada KC Pracovná skupina Dobrovoľník Komunita KC Kotva	Komunita	29.03.2023	
		Oslávenie spoločného úspechu (bašavel)	Rada KC Pracovná skupina Dobrovoľník Komunita KC Kotva	Komunita Pracovníci MOS obce Ulič Obec Ulič ZŠ Ulič DHZ Ulič	29.03.2023	

4.1. Monitorovanie plnenia cieľov

Plnenie cieľov budeme merať dvoma metódami:

Kvalitatívna – budeme sa pýtať zainteresovaných členov pracovnej skupiny, obyvateľov komunity a účastníkov, či sa nám podarilo dosiahnuť ciele a čo by sa dalo urobiť inak. Tento postup budeme aplikovať pri realizácii každej jednej potreby.

Kvantitatívna – vopred si určíme ukazovatele/indikátory, podľa ktorých budeme ciele hodnotiť. Určenie indikátorov pri konkrétnych potrebách:

1. Abesencia detského ihriska

Kvantitatívne ukazovatele: pri tejto potrebe bude konkrétny produkt – postavené detské ihrisko, napísaný projekt.

Procesové indikátory:

- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet ľudí spolupracujúcich pri výstavbe detského ihriska,
- počet dobrovoľníkov, ktorí budú dohliadať na detské ihrisko,
- počet podporovateľov (sponzorov).

2. Zvýšenie športových a kultúrnych podujatí realizovaných spoločne s rómskou a nerómskou komunitou

Kvantitatívne ukazovatele:

- počet zrealizovaných spoločenských a kultúrnych podujatí,
- počet účastníkov na príprave,
- počet ľudí spoločne pripravujúcich športové a kultúrne podujatia,
- počet získaných podporovateľov (sponzorov).

3. Zvýšiť bezpečnosť chodcov, zlepšiť dostupnosť komunity k ZŠ a zdravotnému stredisku

Kvantitatívne ukazovatele:

- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet ľudí spolupracujúcich pri oprave chodníka,
- počet dobrovoľníkov, ktorí budú dohliadať na chodník,

- počet podporovateľov (sponzori).

Pri hodnotení cieľov budú zdrojom spätnej väzby obyvatelia komunity, účastníci pracovnej skupiny, zriaďovateľ KC, spolupracujúci a partneri, s ktorými sme spolupracovali na aktivitách. V neposlednom rade pri hodnotení splnenia cieľov akčného plánu, bude spätná väzba vychádzať aj z dobrovoľníkov a TSP. Pri hodnotení cieľov zhodnotíme v prvom rade čo sa nám podarilo resp. nepodarilo zrealizovať, čo sa nám pri riešení akčného plánu osvedčilo ako budeme pokračovať ďalej až dospejeme ku konkrétnemu záveru a zhodnoteniu splnenia/nesplnenia plánu KC.

5 Záver

Činnosť KC môže slúžiť ako inšpirácia a motivácia pre ľudí, ktorí chcú pomáhať ľuďom v núdzi a rodinám zo sociálne znevýhodneného prostredia. Ponúka im podnety vyplývajúce z individuálnych potrieb týchto ľudí, so snahou podporovať u nich chuť vzdelávať sa, podporiť seberealizáciu, nájsť spôsob spolupráce rómskeho aj nerómskeho obyvateľstva v obci. Prostredníctvom detí môžeme vzbudiť záujem rodičov o spoločné aktivity, iniciovať vnútorné sily na zmeny. Práca a fungovanie KC má z nášho pohľadu do budúcnosti značný a preukázateľný význam a je prínosom pre širokú verejnosť a komunitu.

6 Použitá literatúra

Zákon č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Model komunitnej práce v komunitných centrách (online). [cit. 2022-02-07]. Dostupné na internete: https://bokku.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/MODEL-KOMUNITNEJ-PRACE-2020_finalna-verzia.pdf

Štandardy komunitných centier (online). [cit. 2022-02-07]. Dostupné na internete: https://bokku.gov.sk/wp-content/uploads/2019/10/Priloha_c_8_%C5%A0tandardy-komunitnych-centier_.pdf

Obrázok 1 Mapa obce Ulič. (online). [cit. 2022-02-20]. Dostupné na internete: www.google.com/maps

Obrázok 2 Označenie obce na mape Slovenska. (online). [cit. 2022-02-20]. Dostupné na internete: www.google.com/maps

Obrázok 3 Bývala budova Ministerstva vnútra. (online). [cit. 2022-02-22]. Dostupné na internete: www.google.com/maps

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. (online). [cit. 2022-02-20]. Dostupné na internete: <https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/pocet-obyvatelov/OB/SK0419520934/OB>

História obce. (online). [cit. 2022-02-07]. Dostupné na internete: <https://www.obeculic.sk/historia>

Príloha A

Budova KC pred a po rekonštrukcii

Obrázok 3Bývala budova Ministerstva vnútra

(Zdroj: www.google.com/maps.online. 2022.)

Obrázok 4Komunitné centrum KOTVA

(Zdroj: vlastné spracovanie. 2022.)